

Merktekens op gipsen beelden

Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst
Nederland

Voorwoord

Al jaren is de stichting tot behoud van erfgoed rond kerst Nederland merktekens en de daarbij behorende informatie aan het verzamelen.

Het onderbrengen van deze informatie in een soort boekvorm was al lang een gekoesterde wens.

Veel foto materiaal en informatie in dit “boekje” zijn ter beschikking gesteld door verzamelaars van gipsen beelden. De bijdragen van heren Okke Amsing en Onno Schellekens wil ik hier met name noemen.

Ook is er informatie verkregen uit allerlei publicaties zoals:

- Devotionalia 1 (Drs. W.H.Th Knippenberg, ISBN: 9064040168, Bruna Boeken, 1980)
- Devotionalia 2 (Drs. W.H.Th. Knippenberg. ISBN: 9064040176, Bruna Boeken, 1985)
- Krippenkunst (ISBN: 9783898704199, Kunstverlag Josef Fink, 2007)
- Geloof in gips. Massaproductie van religieuze voorstellingen (Jan Klinckaert 2010)
- Das neue Krippen Lexikon (Gerhard Bogner ISBN 3898700534, Kunstverlag Josef Fink, 2003)
- De Kerstgroep (ISSN: 2215-1117, Verenigingstijdschrift “Vrienden van de Kerstgroep” - Nederland)

Indien nodig wordt de informatie bijgewerkt en of voorzien van nieuw of aanvullend fotomateriaal.

Het pdf bestand, op onze website <https://stichtingerfgoedrondkerst.nl>, zal op basis daarvan worden aangepast.

Het is goed te weten dat veel mensen op zoek zijn naar merktekens van gipsen beelden en dat wij ook via deze groep mensen informatie ontvangen voor verdere verwerking.

Dus heeft u aanvullende informatie of fotomateriaal en wilt u dat met anderen delen laat het ons weten via **info@stichtingerfgoedrondkerst.nl**.

Wij hopen dat u met deze informatie iets meer te weten komt over uw gipsen groep met merkteken.

Peter Diemer

Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst Nederland

Eerste uitgave oktober 2020

Bijgewerkt t/m 2023-11-23

Merkttekens op gipsen beelden

Merkttekens op gipsen beelden werden aangebracht om het eigendomsrecht, zover dat mogelijk was, van het beeld vast te stellen en te beschermen.

Er staat, in de regel, niet voor niets EIG, EIGENAAR, EGD, EIGENDOM of DEP, DEPOSÉ (gedeponeerd handelsmerk) bij het merkteken.

Soms werden niet alle maar enkele beelden uit een groep nagemaakt.

Namaak was, net als nu, heel aantrekkelijk. In de regel werden de namaak beelden ook niet van een merkteken voorzien.

Er waren honderden fabriekjes en ateliers waar de gipsen beelden werden gegoten en gepolychromeerd.

Het uitgangspunt van de indeling van de lijst zijn de merkttekens. Het kan daarom voorkomen dat u dubbele informatie tegenkomt.

Soms staan er twee merkttekens op een beeld (F.P.V. en H.S.V.).

Deze staan dan ook tweemaal in de lijst.

Van de **rode merkttekens*** zijn afbeeldingen beschikbaar.

Cijfers op gipsen beelden

Cijfers op gipsen beelden hebben in veel gevallen iets te maken met het malnummer waarin de beelden werden gegoten. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de nummers in de beelden van Atelier Perrée (AP).

Ontbrekende merkttekens

Bij onbekende merkttekens is de volgorde van de naam aangehouden.

Bijvoorbeeld:

Kunstanstalt Hubert van Meegen, Kevelaer

Deze staat in de lijst onbekende merkttekens onder de K.

Mogelijk is het merkteken KHvM.

Maar ook is HvM, HvMK, HM, HMK of MK mogelijk.

Zodra het merkteken is bepaald kan deze een plek krijgen in de lijst van merkttekens.

Onleesbare afbeeldingen

Bij de onleesbare merkttekens is geen volgorde aangehouden.

Zodra duidelijk is waarvoor de tekens staan krijgen ze een plek in de lijst van merkttekens.

Merktekens *met afbeelding

AB*	6	F	71	JEMA*	136
A.B.Geschutz	9	FC*	72	JF of JFK*	137
AC n driehoek	10	FCK	73	J.GRAVeN*	138
ACB	11	FP	74	J.H.V.*	139
AD D in A*	12	FPV*	75	J.J. boven drie schildjes	140
A.F.*	13	FR	76	JK J in K	141
AGR	14	FSK	77	J.K.K.*	142
ALP met A in L	15	FSW W onder FS alles in drieh.	78	J.M.H.RIEF	143
AM*	16	FVP	79	JPFM	144
ANTHEUNIS*	17	FVS	80	JPMAAS*	145
AP*	18	FvSW W onder FvS alles in drieh.	81	JS*	146
AR* soms ook met A in R	19	FW*	82	JSE	147
ARNOVA	20	GDA	83	J.St*	148
ARTENOVA	21	GD.jun	84	J.V.	149
ARTNUVO	22	GDK K onder GD*	85	J.vanVLIJMEN*	150
AS (A in S)*	23	GEBOS*	86	JWTH.Co	151
ASV*	24	gebr.Pr.zn Arnhem	87	K15	152
AT*	25	GEBRvP*	88	KB	153
A.VAN MEIRVENNE*	26	GFA*	89	KdeMey	154
BB met anker en sterren*	27	G.H.Antheunis&Zn*	90	KDK.D	155
BB	28	GHP*	91	KGermanyS	156
BBK	29	GHRM*	92	KJSGermany	157
BE	30	GIOVANETTI	93	KPDik	158
BE:Di onder Di = teken*	31	G.I.R.A.*	94	KR met R in K*	159
BERTAGNA*	32	GLV*	95	Kruis op wapenschild	160
BFG*	33	GS	96	K.S.Germany.*	161
BFR*	34	GSG.S.	97	KSD*	162
BFT	35	GSW*	98	KSDW.W	163
B.G.*	36	GSW W onder GS*	99	KSK	164
BGE*	37	Gueulfi*	100	KSKW W in wapensch. onder KSK	165
B.G.K.	38	G.v.P.	101	KSW	166
BK	39	GW	102	K.T.*	167
BOE*	40	G.W.DSL met hart, kruis en anker	103	KTN	168
BPY	41	HAD	104	KTW	169
BSJV*	42	HA&Z	105	KuA*	170
C	43	HA&ZBOZ	106	Kunstatelier St.Lucas	171
CACHAL-FROC	44	HBG met kruis op schild	107	KuS*	172
Cambos.S.mai.	45	HCD*	108	KuSt*	173
CB*	46	HD	109	K.u.T.*	174
CBC.B	47	H.DIRCKX*	110	KVA*	175
CBK	48	HDT	111	L	176
CHR.STEINDLBILDHAUER*	49	H&W	112	Laug.Er.Ed.	177
CMiller	50	HF in crikel	113	LDV*	178
CP*	51	HFAntheunis	114	LEVIN	179
CTS met T in S	52	HGK	115	L.S.B.	180
CW*	53	HH*	116	LV*	181
D.B.	54	H.Haas*	117	L.V.A.	182
DECORA	55	HID	118	MAVADA*	183
DE EIKEL HAARLEM	56	HKHK *	119	MCV*	184
DKH stok van K is kruis*	57	HKK*	120	MHB*	185
DO	58	HKK K onder HK*	121	MHW gekoppeld en onder elkaar	186
DOK	59	H.LONDOS	122	MHW onder H twee driehoekjes	187
D.S.R.	60	HPD	123	ML L in M met kruis in L*	188
DSV*	61	HSV*	124	Mormann	189
DUFFOUR	62	HT*	125	M.S.	190
DuG	63	HTD*	126	M.v.B.&J.	191
DV*	64	HTD T in H*	127	M.W.	192
DvO*	65	HvM v in M M in H*	128	NAM.VERB.*	193
E.EVERAERTS*	66	HvR	129	NF*	194
EFK	67	HWD H in W*	130	NFA	195
EGD*	68	HX*	131	NGF	196
E.V.*	69	IMG	132	NOVITA*	197
EVE.V	70	JC	133	Numer in ovaal	198
		J.Demarez*	134	N.V.B.St.JAN*	199
		J.&E.F.	135	OA O A in O*	200

Merkttekens *met afbeelding

P.A.B.*	201
P.D.K.*	202
PEAUCELLE-COQUET	203
Pels & Zonen *	204
P&Co*	205
PEIGNOUNANTES	206
P.G. of P.G.K.*	207
PGV	208
Pieraccini.Edr.	209
PIUSXDordrecht	210
PM*	211
PS*	212
PV P in V	213
PVA	214
PVB	215
PVERBRAAK*	216
R.A.M.Brizzi	217
RDF	218
R.K.	219
RM in cirkel	220
RP	221
RPA*	222
RP&Co.V*	223
RU	224
R.u.K.*	225
SA*	226
SC	227
SH*	228
SL	229
SSS of S.S.S.	230
SSS Novita	231
St.JOS.V of St.Jos Venlo*	232
St.Josef	233
St.W.D.	234
SV*	235
SW	236
TBG*	237
TE met T in E	238
T.G.K.	239
ThBauhusCleve*	240
THL *	241
TK T boven K in cirkel*	242
TS	243
TUB	244
UB*	245
URBAN	246
VanTielraden	247
Vantielraden-Booms	248
VanVlijmen	249
VARO	250
V.P.A.	251
WIM.HARZING	252
W.J.	253
WP*	254
WP&Zn	255
WR	256
WW W onder W in cirkel*	257
WY met W in Y	258

Onbekende merkttekens 259-321

Onleesbare merkttekens* 321-340

Merkteken: AB
Naam: Antonio Brizzi
Plaats: Tilburg
Land: Nederland

Bijzonderheden:

Werd geboren in Sambuca Pistoiese en kwam uit adellijke familie, Cavalliere Brizius de Brizzi uit het oosten van Toscane (Pistoia en Florence). Richt atelier op aan de Markt later in de Lanciersstraat 78 en daarna in de Telegraafstraat.
Na 1960 wordt het bedrijf voortgezet door zijn oom Romano.
Zie ook R.A.M. Brizzi.

Afbeeldingen:

Een Italiaansche *gipsgieter*, A. Brizzi uit Tilburg werd ervan verdacht een beeld van den Haagschen beeldhouwer H. F. Antheunis te hebben nagemaakt en moest vanwege overtreding der auteurswet voor de arrondissementsrechtbank te Breda terecht staan. „Dit is weer een nieuwe zaak", zoo begon de president mr. Coenegracht streng tegen den Italiaan, die - als het te pas kwam - weinig of heelemaal geen Hollandsch verstond en uit deze begroeting kon men opmaken, dat het niet de eerste keer was, dat de 44-jarige verdachte in het beklagdenbankje , verscheen, aldus het „Alg. Hbld." Het betrof thans een beeldje, voorstellende het „Heilige Hart", dat de beeldhouwer Antheunis in een winkel te Den Haag had zien staan en een treffende gelijkenis met een door hemzelf vervaardigd beeld had opgemerkt. Een plaatje met opschrift, dat op het oorspronkelijke beeld had gestaan, was echter listig weggewerkt.

De Italiaansche *gipsgieter* werd er nu van verdacht van het bestaande beeldje afgietsel» te hebben gemaakt en deze ver beneden den marktprijs te hebben verkocht. In de rechtzaal werd een aantal dozen en pakken binnengebracht en toen deze waren uitgepakt kreeg de groene tafel weldra het aanzien van een galanteriezaak, want tusschen plukken houtwol, papieren en kranten prijken exemplaren van het gewraakte beeldje, welke door de heeren rechters met scherpe bukken werden bestudeerd. „Waar hebt u het model vandaan," vroeg de president aan den verdachte. „In Oetrecht op de markt gekocht van een Italiaan, dien ik kende." De president was zoo vrij deze bewering niet te gelooven en wees den beklagde erop, dat hij bij het vooronderzoek heel andere dingen had gezegd. Eerst had hij verklaard, dat het beeld in Brussel was gekocht en later, dat het in Utrecht was gekocht van een landgenoot Angelo Betti, die een beeldenfabriek in Rotterdam heeft. „Nee in Oetrecht, dat in Brussel was een ander beeld", volhardde verdachte. Een inspecteur van politie uit Tilburg verklaarde, dat het afgietsel door de politie in de werkplaats van verdachte in beslag was genomen: getuige had eerst zelf een ander beeldje, een „Zegenende Christus" in beslag genomen, dat volgens verdachte in Brussel was gekocht om in Nederland geen last te krijgen met de auteursrechten. Het „Heilige Hart" had verdachte volgens zijn verklaring van Betti -*-»jw ""e Utrechtsche markt gekocht. 3Vu <ieze echter was opgeroepen om te getuigen, had verdachte zijn verklaring herroepen en nu was het plotseling een onbekende Italiaan geworden, van wien hij het beeld had gekocht. De president informeerde, waar het origineel was gebleven. „Kapoet, heelemaal kapoet" gebaarde Brizzi tragisch. „Wel erg toevallig," vond de president. Brizzi haalde de schouders op en maakte een welsprekend gebaar van: „Wat zal je eraan doen." „Het is wel een compliment voor u, dat verdachte juist dit beeldje koos om na te maken," zeide de president tot den beeldhouwer Antheunis, die thans als getuige voor het hekje verscheen. „Een droevig compliment", meende de beeldhouwer.

De modelleur van het oorspronkelijke beeld zeide te hebben kunnen vaststellen, dat het een imitatie betrof, doordat het grover was dan het origineel; bovendien was het plaatje verwijderd. Getuige Angelo Betti uit Rotterdam wees de eerst afgelegde, doch later herroepen verklaring van verdachte van de hand: „Ik ben fabrikant en geen venter met beeldjes op de markt." De heer van Delft kunstschilder te Waalwijk, was als deskundige verschenen. Op een vraag van den president, of hij den verdachte nooit eerder had gezien, antwoordde deze getuige: „Jawel, al eens eerder in een soortgelijke zaak". Toen hem vervolgens werd gevraagd, of hij het beeldje als een kunstwerk beschouwde, zei de expert voorzichtig: „Men zou het kunnen rangschikken onder kunstuitingen, want, voegde hij eraan toe, kunst is betrekkelijk. In elk geval mogen we hier toch wel van een zelfstandig werk spreken, besloot de heer van Delft. De inspecteur uit Tilburg verklaarde nog gehoord te hebben, dat een winkelier te Roermond geweigerd had een beeldje aan verdachte of diens vrouw te verkoopen, terwijl hij daarbij had gezegd: „Je gebruikt het toch alleen maar om het na te maken". In zijn requisitoir begon de officier van justitie, mr. F. Deelen, te zeggen, dat het den scheppenden kunstenaars in Nederland over het algemeen zeer slecht ging. En wanneer nu een van hen het geluk had een beeldje te maken, dat, hetzij door kunstzinnige eigenschappen, hetzij door een aantrekkelijke prijs gretig aftrek vond, dan is het dubbel bedroevend, dat hij zoo van een mogelijk verdienste wordt beroofd. Gebeurde het door een landgenoot, dan zou men hem bij zich kunnen roepen om hem op het onbehoorlijke van zijn gedrag te kunnen wijzen. Des te bitterder is het echter, wanneer dit door een vreemdeling geschiedt, die de regels in een vreemd land met voeten treedt. Den laatste tijd zijn er door de regeering bijzondere maatregelen getroffen tegen dergelijke ongewenschte vreemdelingen. Spr. wil een strenge straf eischen: f 250 boete, subs. 50 dagen hechtenis en over de grens zetting van verdachte. De president bepaalde de uitspraak op heden over 14 dagen. Verdachte haalde de schouders op en sprak: „Ik heb het in Oetrecht gekocht".

Merktken: A.B.Geschutz

Naam: Onbekend

Plaats: Onbekend

Land: Duitsland?

Bijzonderheden:

Geen

Afbeeldingen:

Geen

Merktken: AC in driehoek
Naam: Onbekend
Plaats: Oberschlesien?
Land: Duitsland
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen:
Geen

Merktken: ACB

Naam: A.C. van den Berg en Zoon

Plaats: Lonneker gemeente Enschede

Land: Nederland

Bijzonderheden:

De beeldenfabriek ACB gaf aan J.C. ter Heege te Lonneker in april 1926 opdracht voor het maken een levensgrote buste van Adolf Hitler.

Afbeeldingen:

Geen

Merktken: AD met D in A

Naam: Onbekend

Plaats: Onbekend

Land: Onbekend

Bijzonderheden:

Geen

Afbeeldingen:

Merkteken: A.F.
Naam: Onbekend
Plaats: Onbekend
Land: Onbekend
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen:

Merktken: AGR
Naam: Onbekend
Plaats: Onbekend
Land: Onbekend
Bijzonderheden:
Eig. AGR 104
Afbeeldingen:
Geen

Merktken: ALP met A in L

Naam: Adolf Linz

Plaats: Prichsenstadt

Land: Duitsland

Bijzonderheden:

Geen

Afbeeldingen:

Geen

Merkteken: AM
Naam: Albert Mazotti
Plaats: Onbekend
Land: Onbekend

Bijzonderheden:

Een zogenaamde “Duererkrippe”. Bij het ontwerpen van de kerstgroep, is men uitgegaan van schilderijen van Deurer, Schmidt & Heckner (S.H.) uit Keulen heeft deze groep oorspronkelijk vervaardigd.

Zie: Der Bayerische Krippenfreund nr 393 sept. 2020, p. 73-75.

Afbeeldingen:

<i>Weihnachtskrippe</i> 25 cm. ANTIK POLYCHROMIERT VON ALBERT MAZZOTTI MÜNSTER (WESTF.) ROD UND KREIER, BERGSTRASSE 20 TELEFON 33035 <i>Präzisions</i>			
		DM Einzel	DM Gesamt
Maria	8,—	8,—	
Josef	8,—	8,—	
Jesu-Kind	8,—	8,—	
Kaiser der Heile	8,—	8,—	
Gründer der Heile	8,—	8,—	
Hilfsjunge	8,—	8,—	
Hilfsjunge	8,—	8,—	
Hilfsjunge	8,—	8,—	
Heilige Drei Könige	23,—	23,—	50,50
6 Schafe	10,—	10,—	34,—
Kamel	10,—	10,—	14,—
Kamelhändler	4,—	4,—	8,—
Ochse	7,—	7,—	10,—
Esel	7,—	7,—	10,—
Esel-Glocke	3,—	3,—	7,50
	110,—	110,—	160,—

Merktken: ANTHEUNIS

Naam: Antheunis

Plaats: Den Haag

Land: Nederland

Bijzonderheden:
Geen.

Afbeeldingen:

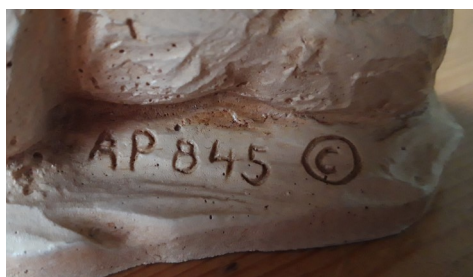

Merktken: AP
Naam: Atelier Perrée
Plaats : Venlo
Land: Nederland

Bijzonderheden:

Periode 1921 - 2001. Gips fabriek "De Eendracht. Fred Perrée werkte tot 1920 bij A. van Erp en Co. Begon eigen bedrijf aan Staelseweg. Bedrijf was sterk afhankelijk van Linssen en Derkx. Na de oorlog nieuwe start onder de naam F. Perrée en Zn. Beeldenfabriek. In 1952 verhuisd naar Hogeschoorweg en in 1967 opgeheven. In 1976 start zoon Joep nieuw bedrijf. En verhuist weer naar Straelseweg en maakte onder de naam Atelier Perrée kunststof replica's van beelden en kerstgroepen. Zie ook: FP.

Afbeeldingen:

Nummering:

- 1 Dierenfiguren.
- 2 Kinderkopjes e.d.
- 3 + 4 Plaquettes.
- 5 + 6 Speciale artikelen zoals sterrenbeelden, componistenkoppen.
- 7 Kerstgroepen (was eerst 8).
- 8 + 9 Religieuze beelden.

Nr. 726 = Kerstgroep 20 delig 17 cm.

Nr. 1726 = Kerstgroep 20 delig 17 cm in decor vivante (=kleur).

Nr. 2726 = Kerstgroep 20 delig 17 cm in decor Ivory.

Nr. 3726 = Kerstgroep 20 delig 17 cm in houtkleur.

Nr. 756 = Kerstgroep 19 delig 21 cm.

Merkteken: WW met W onder W in cirkel

Naam: Willy Winning

Plaats: Düsseldorf

Land: Duitsland

Bijzonderheden:

Willy is de zoon van Gerhard Winning. Begon als beeldhouwer. Later begon hij een gipsgieterij.

Afbeeldingen:

Merktken onbekend

A

Merktken: Onbekend
Naam: A. Dinelli
Plaats: Nantes
Land: Frankrijk
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen:
Geen

Merktken: Onbekend
Naam: A. Fernard
Plaats: Angers
Land: Frankrijk
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen:
Geen

Merktken: Onbekend
Naam: Alexander Conti
Plaats: Luik
Land: België
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen:
Geen

Merkteken: Onbekend
Naam: Chr. Hente
Plaats: 's Hertogenbosch
Land: Nederland
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen: Uit Venlose courant 11-3-1913

Merkteken: Onbekend
Naam: Cuypers & Co.
Plaats: Roermond
Land: Nederland
Bijzonderheden:
1852-1947 Vanaf 1894 Onder de naam Cuypers & Co later onder de naam N.V.Kunstwerkplaatsen.
Zie ook Cuypers & Stoltzenberg en N.V.Kunstwerkplaatsen.

Afbeeldingen:
Geen

Merkteken: Onbekend
Naam: Cuypers & Stoltzenberg
Plaats: Roermond
Land: Nederland

Bijzonderheden:
1852-1947 Vanaf 1894, na vertrek van Stoltzenberg naar Amerika, onder de naam Cuypers & Co later onder de naam N.V.Kunstwerkplaatsen.
Zie ook N.V.Kunstwerkplaatsen en Cuypers en Co.

Afbeeldingen:
Geen

Merkteken onbekend

T

Merkteken: Onbekend
Naam: J.W. Thijssen & Co.
Plaats: Venlo
Land: Nederland
Bijzonderheden:
Opgericht in 1914 Kazernestraat
Afbeeldingen: Uit de Venlose courant 28-5-1917

Merkteken: Onbekend
Naam:
Plaats:
Land:
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen:
Geen

Merkteken: Onbekend
Naam:
Plaats:
Land:
Bijzonderheden:
Geen
Afbeeldingen:
Geen

Merkteken onbekend

X Y Z

Merkteken: Onbekend

Naam:

Plaats:

Land:

Bijzonderheden:

Geen

Afbeeldingen:

Geen

Merkteken: Onbekend

Naam:

Plaats:

Land:

Bijzonderheden:

Geen

Afbeeldingen:

Geen

Merkteken: Onbekend

Naam:

Plaats:

Land:

Bijzonderheden:

Geen

Afbeeldingen:

Geen

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

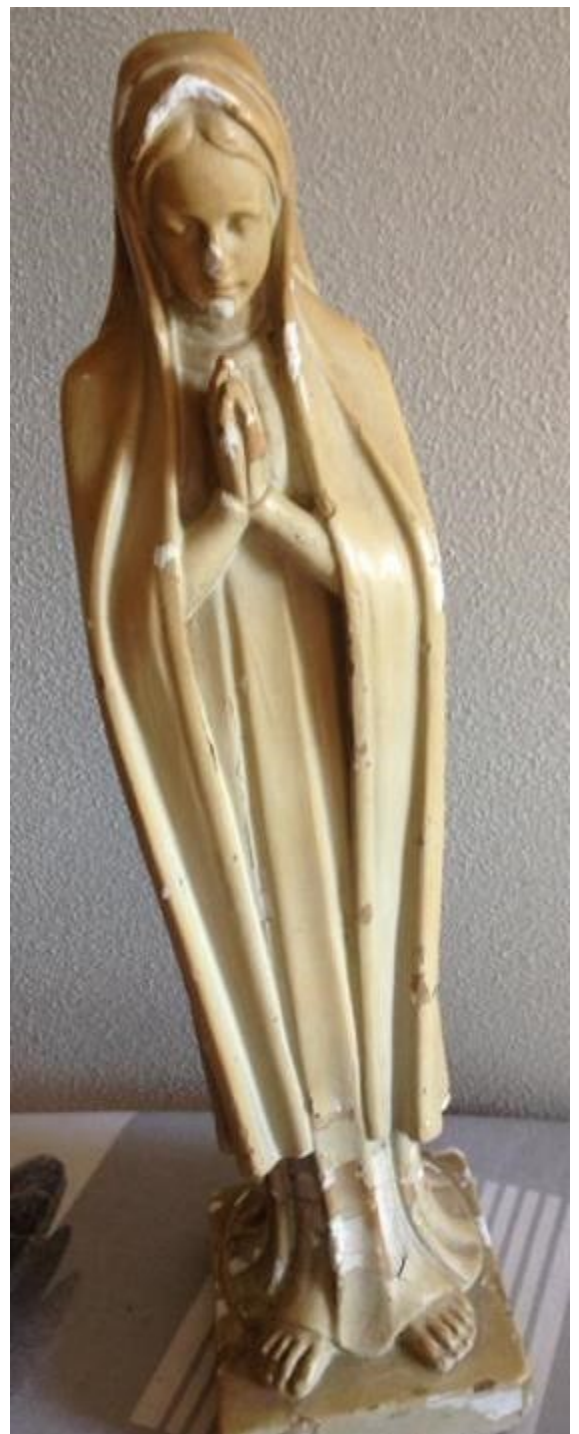
Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

Onleesbare merktekens

STICHTING TOT BEHOUD VAN ERFGOED ROND KERST NEDERLAND